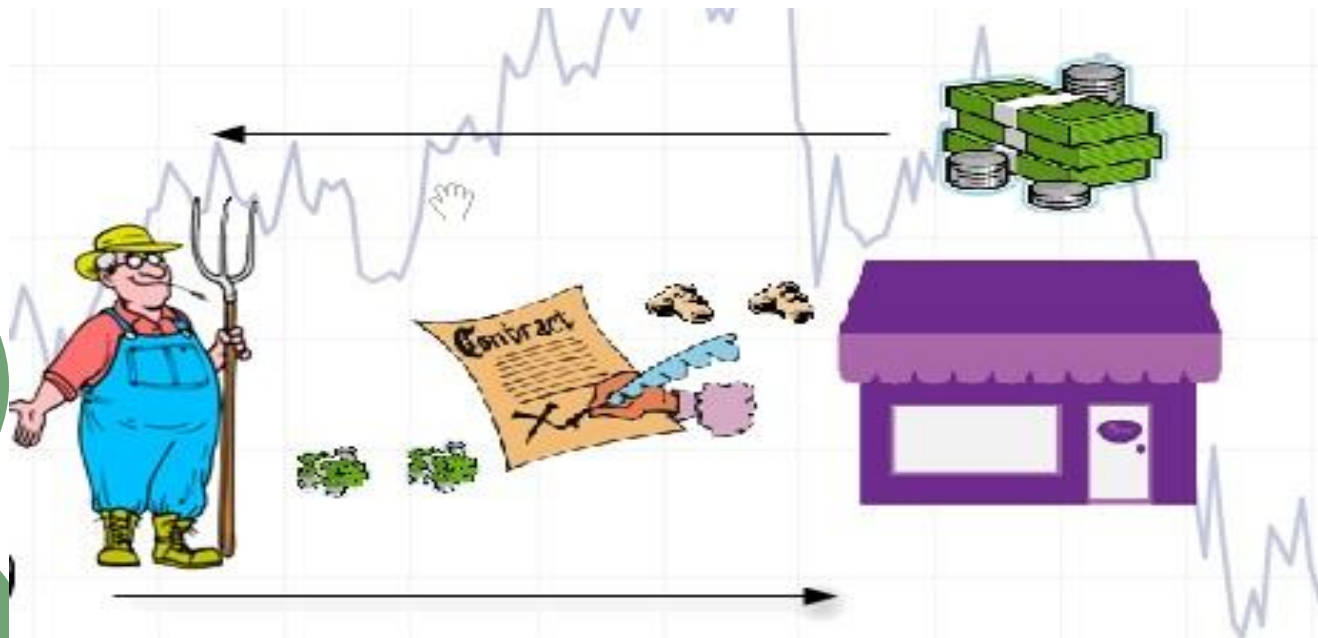

کشاورزی

کشاورزی قرار دادی؛ الزامات و اقدامات

معاونت برنامه ریزی و اقتصادی
دفتر امور اقتصادی

چرا کشاورزی قراردادی

جهانی سازی، آزاد سازی و صنعتی شدن
بخش کشاورزی

مسایل و
چالش های
بخش کشاورزی
ایران

مدیریت زنجیره
عرضه/ارزش در
بخش کشاورزی

کشاورزی قراردادی به عنوان یک نهاد ممکن می
تواند برای کشاورزان سودآور باشد و آنها را به
بازارهای جدید پیوند دهد.

تعریف جامع کشاورزی قراردادی

قراردادی است که برای یک مدت معین بین یک کشاورز و یک شرکت بصورت شفاهی یا کتبی پیش از آغاز فرآیند تولید منعقد می‌گردد.

در این قرارداد پشتیبان (سرمایه‌گذار) و کشاورز در قالب شروطی در زمینه تامین نهاده‌های تولید، مشاوره، تولید، بازاریابی و فروش محصول و ... در نسبت به تولید محصولات کشاورزی اقدام می‌کنند.

محتوای کشاورزی قراردادی

در عمل محتوای کشاورزی قراردادی می تواند یک یا مجموعه ای از موارد زیر باشد:

- ✓ تاریخ های کاشت، داشت و برداشت؛
- ✓ سطح زیر کشت؛
- ✓ مقادیر تحویلی؛
- ✓ نهاده ها؛
- ✓ فرآیند تولید؛
- ✓ تقاضا برای نیروی کار؛
- ✓ کیفیت و درجه بندی؛
- ✓ قیمت یا فرمول قیمتی؛ و
- ✓ مشاوره فنی.

مزایای کشاورزی قراردادی برای کشاورزان

- قیمت و بازار تضمینی برای محصولات تولیدی
- معرفی فناوری جدید
- نظارت بر محصولات و استفاده از مشاوره رایگان فنی در مزرعه
- تامین نهاده ها مانند: بذر و کود و سم و خدمات آموزشی رایگان
- امکان دسترسی به اعتبارات به اشکال مختلف
- استفاده از کشاورزی قراردادی بعنوان وثیقه
- تسهیم ریسک و محافظت در برابر تغییرات قیمت بازار
- دسترسی به بازار قابل اتکا
- توسعه تجاری شدن کشاورزان کوچک مقیاس
- کاهش هزینه های مبادله برای کشاورز
- ثبات درآمدی کشاورزان
- افزایش مهارت های مدیریتی و فنی کشاورزان

مزایای کشاورزی قراردادی برای پشتیبان

- ❖ کشاورزی قراردادی با کشاورزان کوچک از نظر سیاسی پذیرفته تر است و حمایت های سیاسی را می تواند با خود داشته باشد.
- ❖ از طریق همکاری با کشاورزان کوچک سرمایه گذار می تواند بر محدودیت زمین غلبه کند.
- ❖ نسبت به خرید از بازار آزاد تولید قابل اتکاتر است و شرکت سرمایه گذار به دلیل عدم مسئولیت در قبال تولید از ریسک کمتری برخوردار است.
- ❖ کیفیت محصول یکدست تری را می توان نسبت به بازار آزاد بدست آورد.
- ❖ تسهیم در ریسک دسترسی به محصول، بازار تولید و تغییرات آب و هوایی و بیماری و غیره
- ❖ دسترسی به محصول کیفی با ارائه بذر و کود مطلوب به کشاورزی و نظارت مداوم
- ❖ تهیه بذر توسط پشتیبان منجر به ایجاد بازاری منظم و غیر منقطع برای بذور خود خواهد شد.
- ❖ تطابق با استانداردها و ملاحظات مصرف کنندگان

اساس توافقات بين کشاورز و پشتيان

❖ **تعهد کشاورز:** برای فراهم آوردن کالایی خاص با استانداردهای کمی و کیفی تعیین شده از سوی خریدار

❖ **تعهد پشتيان:** به حمایت از تولید و بازاریابی یا خرید کالاهای کشاورزی، همچنین توافق همواره خریداری را ملزم به فراهم آوردن درجه ای از حمایتهای تولیدی از قبیل عرضه نهاده ها و تهیه ابزار فنی و آموزشهای مناسب می کند.

ویژگیهای قراردادهای متفاوت اند و اغلب نوع، میزان، کیفیت و قیمت محصولات توافقی هستند.

عقد قرارداد اساساً یک راه **تسهیم ریسک** بین تولیدکننده و پشتيان است که تولیدکننده، در **ریسک تولید** و پشتيان در **ریسک بازار** سهیم میباشد.

ویژگیهای محصول در کشاورزی قراردادی

چه نوع محصولاتی برای کشاورزان قراردادی بهترند؟

دامنه وسیعی از محصولات از جمله چای، برنج، محصولات گوشتی، محصولات سبزی و صیفی و... مناسب کشت قراردادی می باشد.

Enterprise	Countries
Papaya	Fiji, Colombia
Passion Fruit	India
Peaches	Guatemala
Peanuts	USA, Senegal
Pineapple	Ivory coast, Brazil, Thailand
Poultry	Brazil, USA, Zimbabwe, India, Kenya, Bolivia, Jamaica, Peru
Rice	Vietnam, Guatemala, Costa Rica, Honduras
Rubber	Cameroon, Ivory Coast, Nigeria, Malaysia, Indonesia
Seeds	Brazil, India
Silkworm	Brazil, China
Soybeans	USA, Thailand, Philippines
Spices	Kenya, Malaysia
Strawberry	India, Mexico
Sugar beets	Afghanistan, Germany, USA
Sugarcane	Kenya, Swaziland, Uganda, Thailand, South Africa
Sunflower	Kenya
Tea	Zimbabwe, Kenya, Uganda, Malawi
Tobacco	USA, Kenya, Brazil, Nigeria, Tanzania, Sudan, Jamaica, Thailand
Tomato	Brazil, Dominican Republic, Nigeria, Nigeria, Nicaragua, Indonesia
Vegetables*	Several
Wheat	USA

انواع الگوهای کشاورزی قراردادی

- ☐ The centralized model ➤ الگوی متمرکز
- ☐ The nucleus estate model ➤ الگوی مزرعه هسته ای
- ☐ The informal model ➤ الگوی غیر رسمی
- ☐ The intermediary model ➤ الگوی واسطه ای
- ☐ The multipartite model ➤ الگوی چند گانه

تجارب دنیا

- ❑ ۳۹ درصد از کل ارزش تولیدات کشاورزان **آمریکا** بر پایه کشاورزی قراردادی در سال ۲۰۰۱ بوده است.
- ❑ ۳۸ درصد تولید لبنیات، مرغ و شکر در **آلمان** بر پایه کشاورزی قرارداد بوده است.
- ❑ ۷۵ درصد تولید جوجه گوشتی در **ژاپن** و ۲۳ درصد در **کره جنوبی** بر پایه کشاورزی قراردادی بوده است.
- ❑ محصولات جو در **پرو**، سبزیجات و غلات در **مکزیک** نیز بر پایه کشاورزی قراردادی تولید می شود.
- ❑ شرکت های تولیدی موز مانند **چیکیتا و دل مونته** بر پایه کشاورزی قراردادی تولید می شود.
- ❑ در **برزیل** ۷۰ درصد تولید مرغ و ۳۰ درصد تولید سویا براساس کشاورزی قراردادی می باشد.
- ❑ در **ویتنام** ۹۰ درصد تولید پنبه و شیر تازه و بیش از ۴۰ درصد تولید برنج و چای بر پایه کشاورزی قراردادی می باشد.
- ❑ در **هند** از دهه ۱۹۶۰ کشاورزی قراردادی برای تولید بذر استفاده شده و در حال حاضر برای تولید مرغ، محصولات لبنی، سیب زمینی، برنج، اسفناج کاربرد دارد.
- ❑ در **پاکستان** کشاورزی قراردادی توسط شرکت نستله برای محصول شیر انجام می شود.

تجارب گذشته در ایران

➤ صنعت قند و شکر

➤ توسعه صنعت پنبه

➤ دانه های روغنی

➤ زنجیره گوشت مرغ در ایران

➤ طرح جامع مدیریت یکپارچه شیر خام

تجارب بخش خصوصی در ایران

♣ قرارداد کشت در بسیاری از شرکت های خصوصی به صورت رسمی و غیررسمی

➤ نمونه: گوجه فرنگی توسط **شرکت کشت و صنعت روژین تاک**

- ❖ انعقاد قرارداد بین کشاورز و شرکت مربوطه
- ❖ در اختیار قرار دادن نهاده های کشاورزی توسط شرکت به کشاورز
- ❖ در اختیار قرار دادن مکانیزاسیون کشاورزی در صورت تمایل کشاورز به کشت ردیفی
- ❖ برگزاری برنامه های آموزشی به کشاورزان
- ❖ تحویل محصول توسط کشاورز به شرکت در پایان فصل و پرداخت به کشاورز پس از کسر هزینه نهاده ها

عملکرد کشاورزی قراردادی در ایران:

تأثیر کشاورزی قراردادی بر درآمد و هزینه؛ مطالعه روزین

متغیر	نوع گروه	میانگین
تولید (تن در هکتار)	کنترل	۴۹.۸
	درمان	۵۸.۲
درآمد ناخالص (میلیون تومان در هکتار)	کنترل	۲۲.۳
	درمان	۲۷.۹
هزینه کل (میلیون تومان در هکتار)	کنترل	۴.۷
	درمان	۳.۵
درآمد خالص (میلیون تومان در هکتار)	کنترل	۱۷.۹
	درمان	۲۴.۷

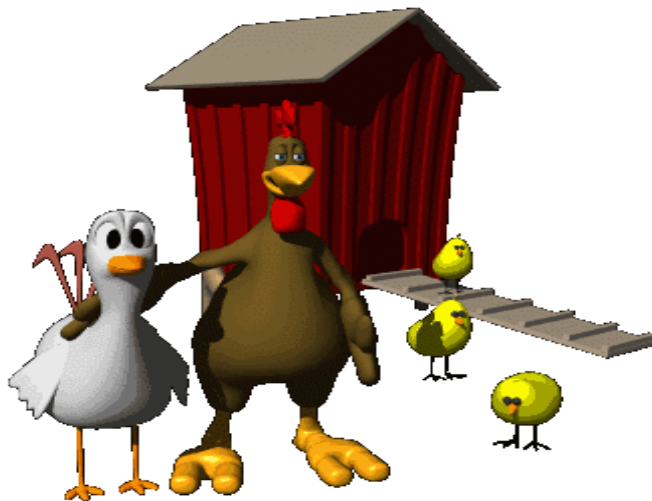
عملکرد کشاورزی قراردادی در ایران:

تاثیر کشاورزی قراردادی بر دسترسی به نهاده ها؛ مطالعه روژین

متغیر	نوع گروه	میانگین رتبه
دسترسی به بذر	کنترل	۳۷.۵۰
	درمان	۹۶.۸۶
دسترسی به کود	کنترل	۳۷.۴۵
	درمان	۹۷.۴۵
دسترسی به سموم	کنترل	۳۷.۵۰
	درمان	۹۷.۵۰
دسترسی به آموزش	کنترل	۳۶.۴۰
	درمان	۶۵.۹۶
دسترسی به بازار مناسب	کنترل	۳۷.۶۱
	درمان	۹۷.۳۲
دسترسی به قیمت مناسب	کنترل	۳۹.۱۶
	درمان	۹۴.۸۴

نمونه عملیاتی:

طرح توسعه زنجیره گوشت مرغ مبتنی بر قراردادهای

دیاگرام اهداف براساس رویکرد BSC

تحقق ساختار کارا و اثربخش برای صنعت مرغ گوشتی کشور با همکاری و حمایت ذی نفعان در افق ۵ ساله

چشم انداز

وجه
ذی نفعان

دولت، تولیدکنندگان، انجمن ها، مصرف کنندگان نهایی

افزایش اثربخشی ساختار صنعت طیور کشور:

کاهش اثرات شلاق چرمی به منظور جلوگیری از رشد نوسانات تقاضا در طول زنجیره مرغ گوشتی

افزایش انعطاف پذیری ساختارهای صنعت مرغ گوشتی به منظور انطباق با تغییرات تقاضای گوشت مرغ

افزایش قابلیت اطمینان ساختارهای صنعت مرغ گوشتی به منظور تحویل محصول درست، در زمان درست، به میزان درست، به مشتری درست

کاهش صدمات ناشی از عدم قطعیت ها:

کاهش صدمات ناشی از شیوع بیماری ها در صنعت مرغ گوشتی کشور

کاهش صدمات ناشی از نوسان قیمت گوشت مرغ و محصولات میانی در صنعت مرغ گوشتی

کاهش صدمات ناشی از تغییرات تقاضا در صنعت مرغ گوشتی

کاهش صدمات ناشی از تغییرات عرضه نهاده ها در صنعت مرغ گوشتی

وجه
مالی

افزایش کارایی صنعت طیور کشور:

افزایش بازده سرمایه گذاری در زنجیره صنعت مرغ گوشتی کشور

کاهش هزینه های زنجیره صنعت مرغ گوشتی کشور

وجه
فرایندهای داخلی

بهبود شرایط سیاسی جهت ایجاد ساختار مزرعه داری قراردادی در صنعت مرغ گوشتی کشور

بهبود شرایط اقتصادی جهت ایجاد ساختار مزرعه داری قراردادی در صنعت مرغ گوشتی کشور

بهبود کیفیت و کمیت دانش و تکنولوژی جهت ایجاد ساختار مزرعه داری قراردادی در صنعت مرغ گوشتی کشور

بهبود شرایط اجتماعی و فرهنگی جهت ایجاد ساختار مزرعه داری قراردادی در صنعت مرغ گوشتی کشور

بهبود شرایط زیست محیطی جهت ایجاد ساختار مزرعه داری قراردادی در صنعت مرغ گوشتی کشور

اصلاح، بازبینی و بهبود قوانین و مقررات جهت ایجاد ساختار مزرعه داری قراردادی در صنعت مرغ گوشتی کشور

وجه
رشد و یادگیری

رشد سیستم ها و کانال های ارتباطی موجود در صنعت مرغ گوشتی کشور

بهبود در هماهنگی و کنترل اجزای صنعت مرغ گوشتی کشور

توسعه آگاهی صنعت از تکنولوژی و دانش مورد نیاز صنعت مرغ گوشتی کشور

افزایش توانمندی اجزای صنعت در فعالیت، تصمیم گیری و سیاستگذاری ساختار پرورش قراردادی

نمونه عملیاتی:

طرح پیشنهادی توسعه صنعت پنبه مبتنی بر قراردادها

صندوق حمایت از سرمایه‌گذاری
(تضمین کننده قراردادهای و روابط مالی)

(۱۱) بازپرداخت اعتبار دریافتی
(۴) تامین اعتبار خرید پنبه و ش

اتحادیه پنبه کاران
(طرف قراردادهای دوجانبه)

(۱۵) پرداخت وجه پنبه و ش فروخته شده به پنبه پاک کنی

(۱۰) - پرداخت مبالغت وجه
محصول تحویلی به صنایع و هزینه
پنبه و ش خریداری شده

(۱۱) انعقاد قراردادهای دوجانبه با

(۷) اسناد تحویل به صنایع

(۳) اسناد دریافت پنبه

تولید کننده پنبه

(۲) محصول

پنبه پاک کنی

(۶) محصول

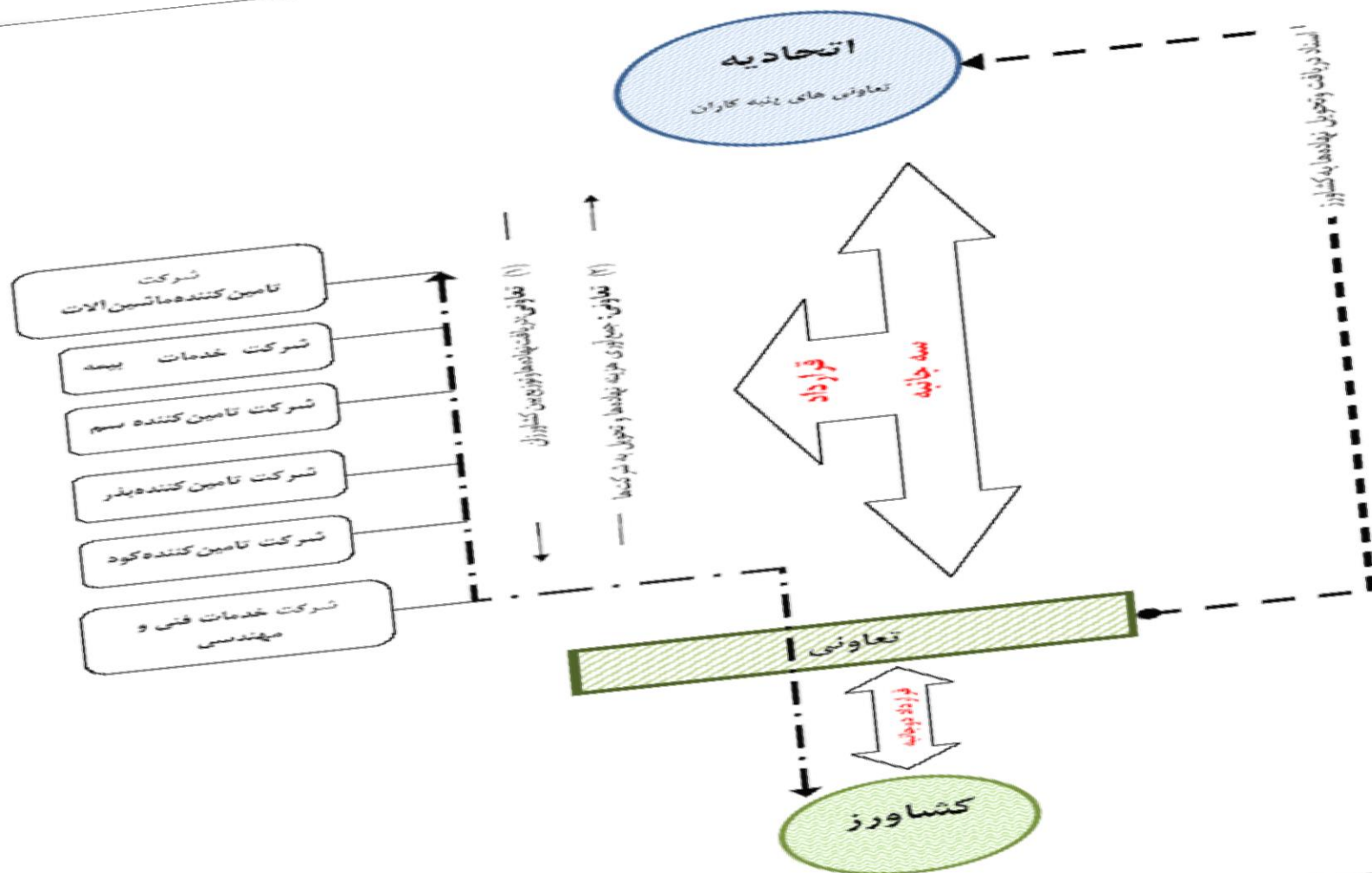
- کارخانجات نساجی
- کارخانجات روغن
- کارخانجات بهداشتی
- سایر صنایع

(۵)

(۹) - پرداخت پنبه محصول خریداری شده

(۸) تحویل اسناد دریافت محصول

الگوی قراردادی زنجیره تامین محصول در صنعت پنبه

الگوی قراردادی زنجیره تامین نهاده در صنعت پنبه

نمونه عملیاتی:

**الگوی تامین مالی زنجیره عرضه مبتنی بر قرارداد
توسط صندوق های حمایت از توسعه سرمایه گذاری در بخش
کشاورزی**

حمایت از زنجیره عرضه انار شهرستان فردوس

معاونت برنامه ریزی و اقتصادی

صندوق شهرستان فردوس

نظارت بر کل
فرآیند و تنظیم
گزارش

قرارداد فروش
انار

پرداخت وجه
انار (حداکثر ۷ ماهه)

ارائه حواله
خرید به صندوق
و دریافت ۳۰٪
از مبلغ انار
تحویلی

دریافت مابقی
مبلغ طی چک
۲ ماهه

صادرکننده

باغدار

باغدار

باغدار

دریافت حواله خرید

فروش انار به تعاونی ها
طبق قرارداد

تعاونی های تولید
روستایی

برداشت، حمل و نقل،
سورت و بارگیری انار

تحويل انار
درجه یک در
چند مرحله

قرارداد خرید
انار

بانک توسعه
تعاون

تسهیلات
دریافت
(یک ساله)
بازپرداخت

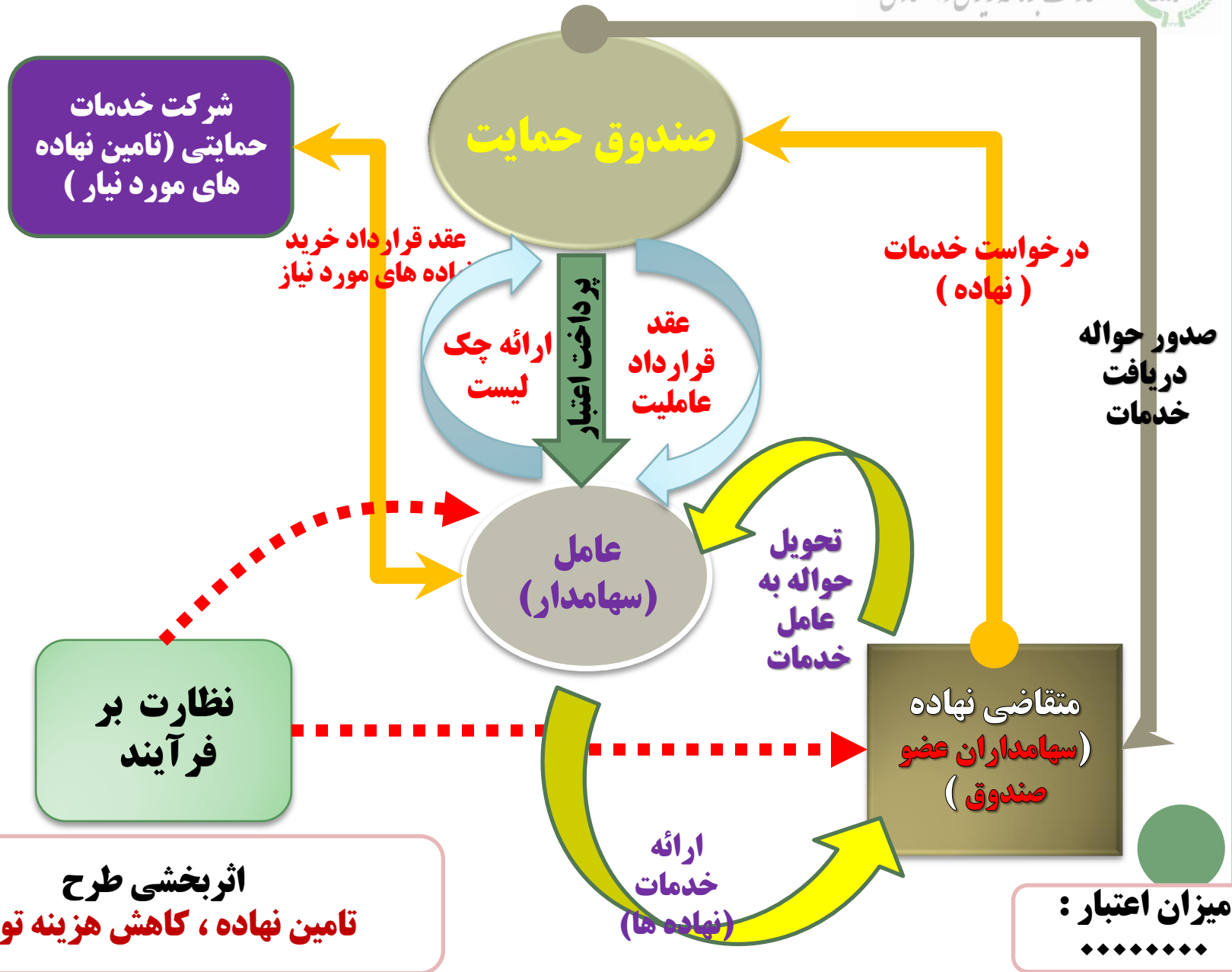
انار درجه ۲

سردخانه

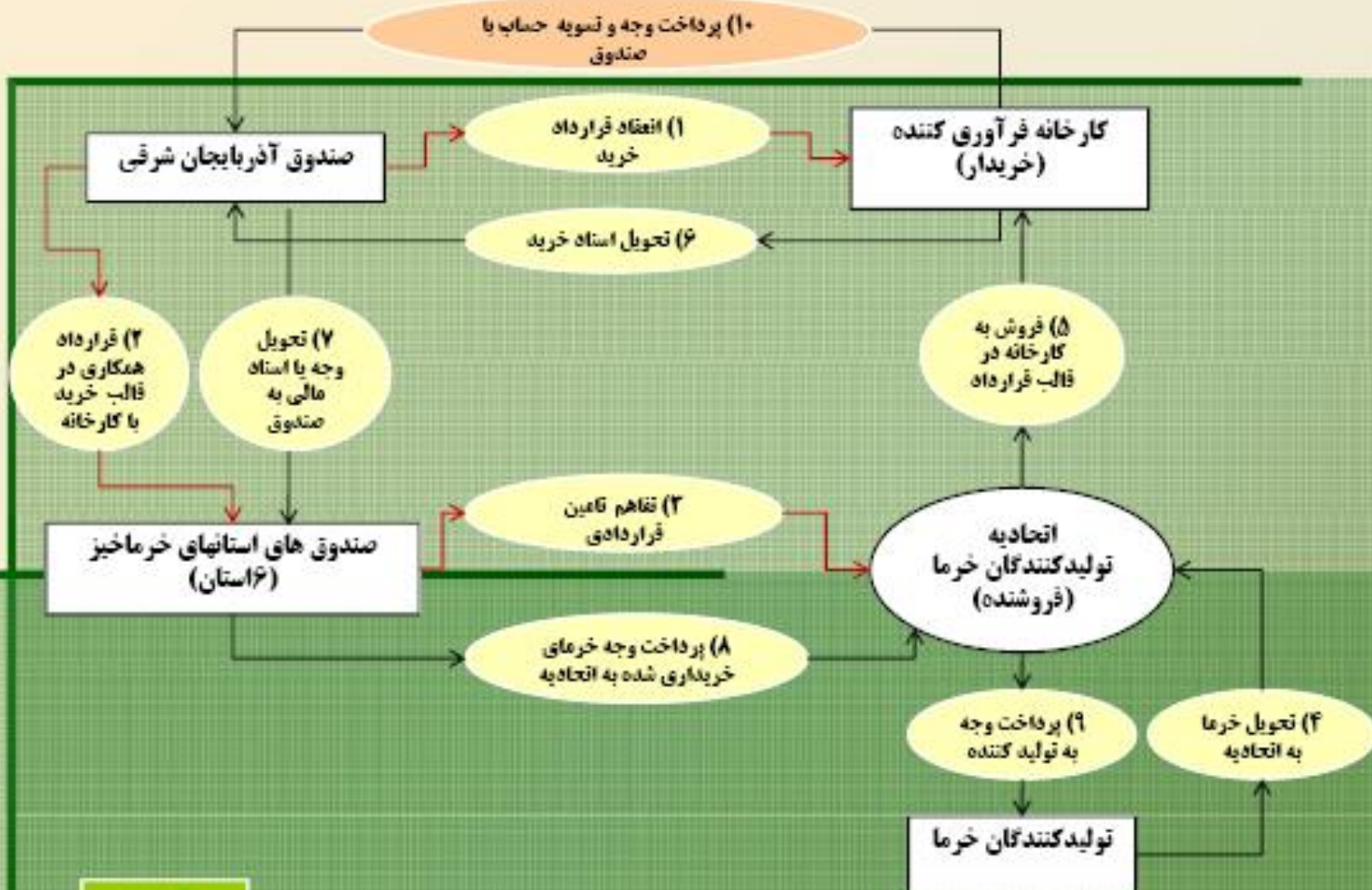
نگهداری و فروش با مدیریت صندوق

مدل ارائه خدمت تامین نهاده بخش زراعت در شهرستان دزفول

وزارت جهاد کشاورزی
معاونت برنامه ریزی و اقتصادی

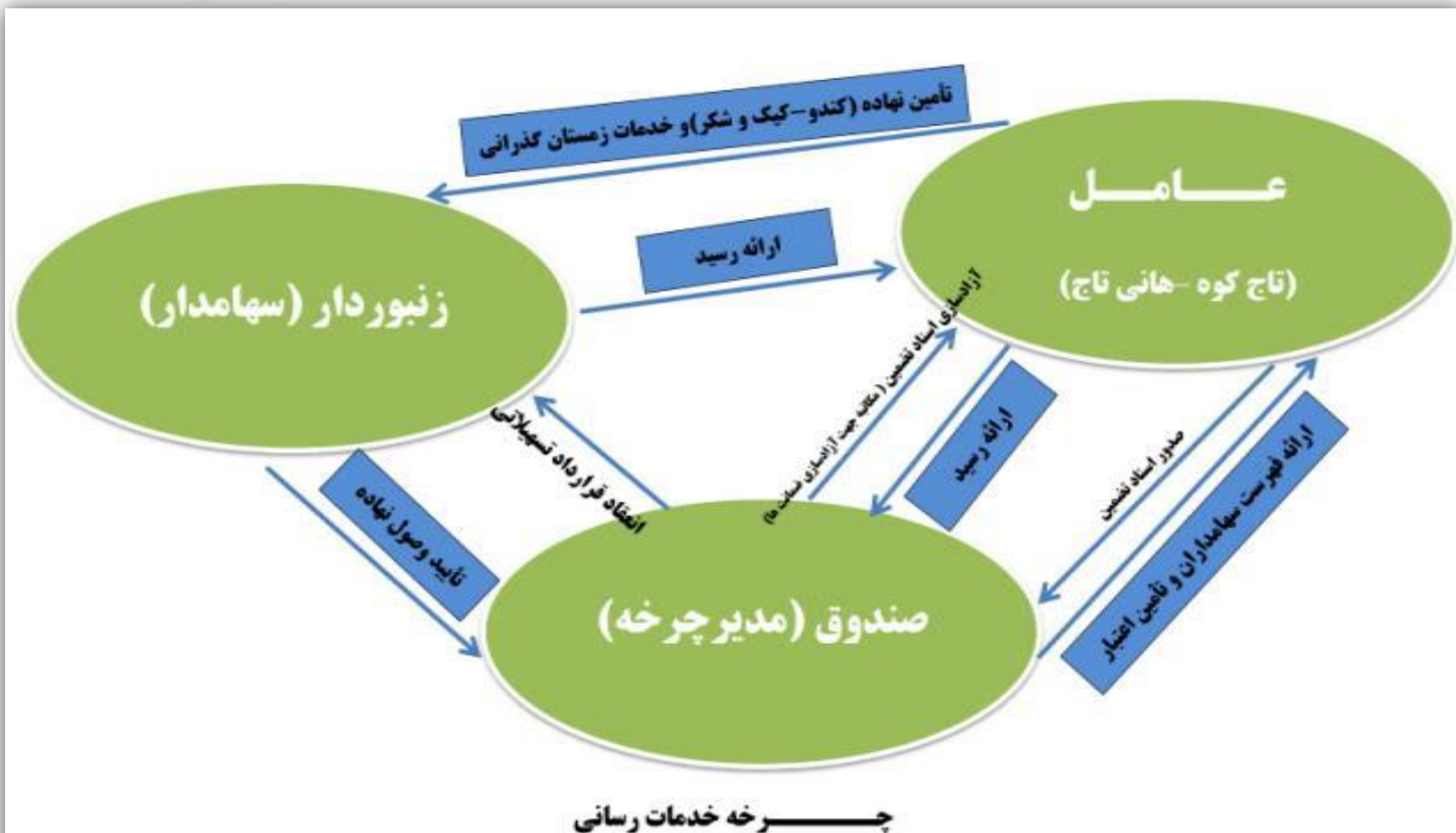

گردش کار ساماندهی خرید محصول خرما

زنجیره های تأمین عسل

(بایلویت تأمین نهاد و خدمات زنبورداران عضو صندوق و دریافت عسل ایشان و عاملیت شکل عمده تضمین کننده بازگشت سرمایه به زنجیره)

نمونه عملیاتی:

**الگوی تامین مالی زنجیره عرضه مبتنی بر قرارداد
توسط بانک کشاورزی؛**

**شرکت روژین
شرکت نوین زعفران
شرکت حلوا شکری عقاب
صنایع غذایی سحر
و ...**

تامین مالی زنجیره ارزش

تامین مالی زنجیره ارزش برای فعالیت های خرد کشاورزی و روستایی

تامین مالی زنجیره ارزش به صوت تامین مالی هر یک عاملین یا بازیگران زنجیره ارزش به منظور افزایش رشد و رقابت پذیری زنجیره ارزش تعریف شده است. این رشد و رقابت پذیری باید منافع بازیگران کوچک را در نظر داشته باشد.

تامین مالی زنجیره ارزش یک رویکردی است که در آن موارد زیر مورد تاکید است:

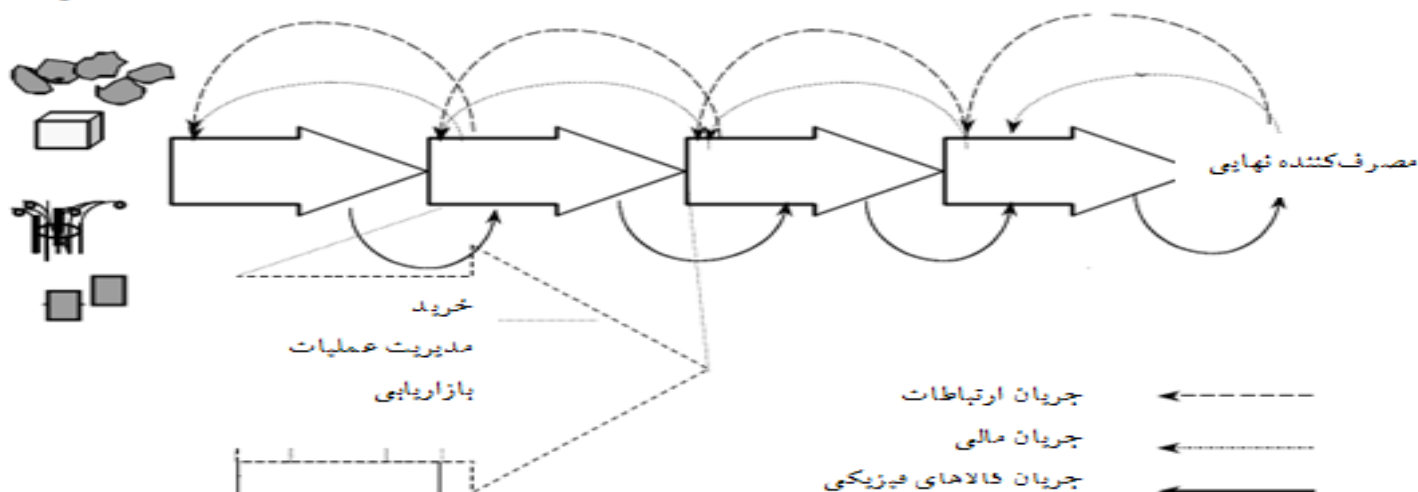
- در چه بخش هایی از زنجیره نیازهای مالی وجود دارد؟
- چه کسانی می توانند به این نیازهای مالی پاسخگو باشند؟
- چه راه هایی برای بهبود دسترسی به منابع مالی وجود دارند؟

در برنامه های تامین مالی که در آنها تولیدکنندگان در مقیاس کوچک ذینفع هستند، لزومی ندارد که حتما به طور مستقیم تولیدکنندگان تامین مالی شوند.

جریان های اصلی در زنجیره عرضه

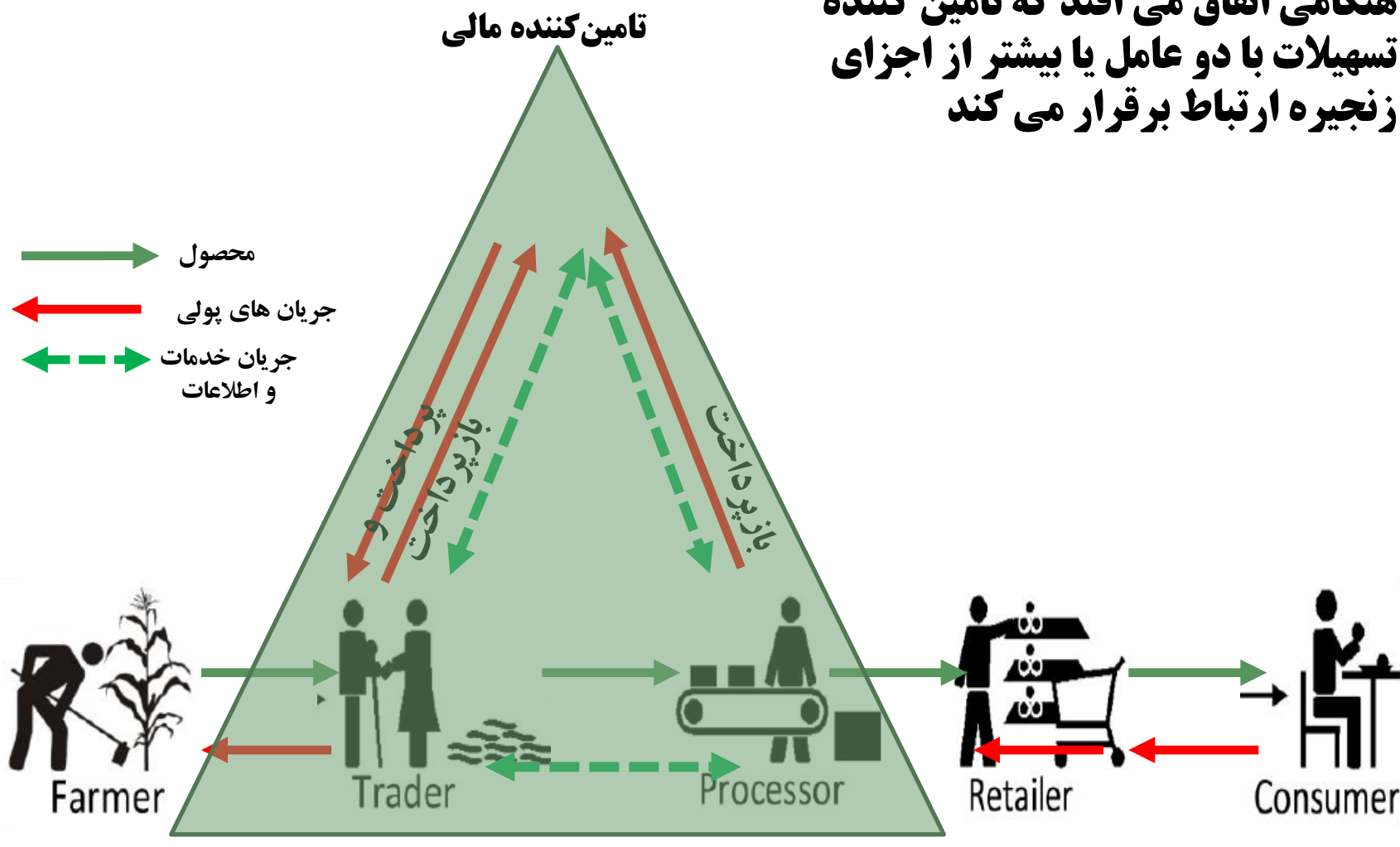
- جریان فیزیکی کالاها
- جریان اطلاعات
- جریان مالی (پول)

مواد خام

تأمین مالی بر مبنای هماهنگی بین اجزای زنجیره

هنگامی اتفاق می افتد که تأمین کننده تسهیلات با دو عامل یا بیشتر از اجزای زنجیره ارتباط برقرار می کند

وظایف دستگاهها و معاونت‌های تخصصی

در راستای توسعه کشاورزی مبتنی بر قرارداد

وزارت جهاد کشاورزی
معاونت برنامه ریزی و اقتصادی

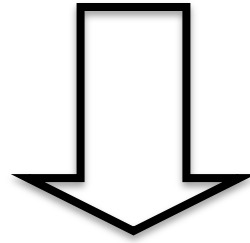
معاونت توسعه بازرگانی و صنایع کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

وزارت جهاد کشاورزی
موسسه پژوهش‌های برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

معاونت برنامه ریزی و اقتصادی

- ❖ هدایت و راهبری برنامه توسعه و تکمیل زنجیره های ارزش محصولات کشاورزی به طور عام و توسعه کشاورزی مبتنی بر قرارداد به طور خاص
- ❖ تشکیل کارگروهی ملی و ارائه گزارش به وزیر به صورت ماهانه پیرامون روند پیشرفت برنامه ها
- ❖ جهت دهی اعطای تسهیلات و اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای و حمایت های قیمتی و غیرقیمتی به سمت حمایت از توسعه کشت مبتنی بر قرارداد

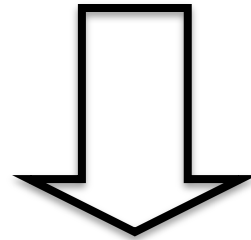
وزارت جهاد کشاورزی
موسسه پژوهش های برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و

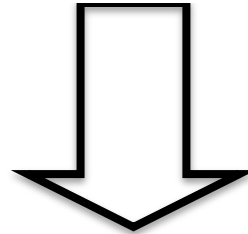
با هماهنگی معاونت برنامه ریزی و اقتصادی، معاونت توسعه بازرگانی و صنایع روستایی و سازمان مرکزی
تعاون روستایی

- ❑ توسعه آموزش ها و تحقیقات لازم در خصوص کشاورزی قراردادی و توسعه
زنجیره های عرضه محصولات کشاورزی
- ❑ فرهنگ سازی توسعه زنجیره های عرضه محصولات کشاورزی و توسعه کشت
قراردادی در سطح ملی

وزارت جهاد کشاورزی
معاونت توسعه بازرگانی و صنایع کشاورزی

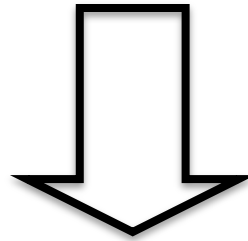

- ❖ تدوین مقررات و استانداردهای داخلی و بین المللی بمنظور توسعه بازار محصولات کشاورزی
- ❖ پیگیری، تخصیص و توزیع یارانه های صادراتی مرتبط با نظام کشت قراردادی منطبق با کشاورزی قراردادی
- ❖ زمینه سازی لازم در خصوص پذیرش قراردادی های منعقد شده در نظام کشاورزی قراردادی در بازار بورس کالا

سازمان مرکزی تعاون روستایی

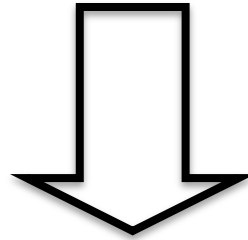

❖ توسعه زنجیره های عرضه محصولات کشاورزی نسبت به توسعه
و شکل گیری و نظام مند نمودن فعالیت اتحادیه ها و تشکلهای بخش
کشاورزی در توسعه قراردادهای و زنجیره های قبل از تولید تا بازار
محصولات و فرآورده های کشاورزی

بانک کشاورزی **با همکاری معاونت برنامه ریزی و اقتصادی**

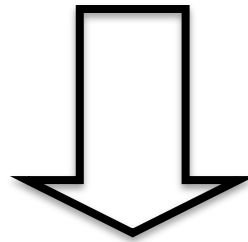
❑ توسعه روش های تامین مالی زنجیره ارزش

**❑ تدوین دستورالعمل توسعه الگوی کشاورزی قراردادی و پذیرش
قراردادهای منطبق بر این روش و ابلاغ آن به استانها**

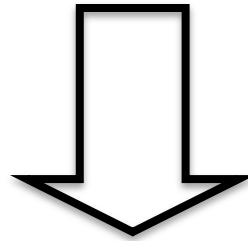
صندوق حمایت از توسعه سرمایه گذاری بخش کشاورزی

- ❑ توسعه روش های تامین مالی زنجیره ارزش
- ❑ تدوین الگوهای تامین مالی زنجیره ارزش
- ❑ تعریف روش های ارائه خدمت منطبق بر این روش
- ❑ حمایت از سرمایه گذاری های منطبق بر کشاورزی قراردادی

شرکتهای بازرگانی دولتی ایران، پشتیبانی امور دام کشور، خدمات حمایتی کشاورزی و سازمان مرکزی تعاون روستایی با هماهنگی معاونت برنامه ریزی و اقتصادی و معاونت توسعه بازرگانی و صنایع کشاورزی

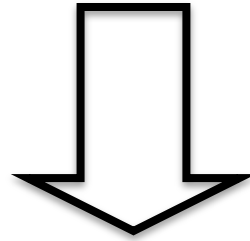

- ❖ تامین و فروش نهاده ها ، خرید تضمینی و توافقی محصولات کشاورزی
- ❖ بکارگیری رویکردهای ارائه شده در خصوص توسعه کشاورزی قراردادی
و استفاده از کشاورز کارت

صندوق بیمه محصولات کشاورزی

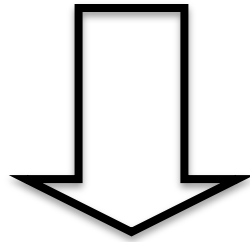

□ تنوع بخشی ابزارهای مدیریت ریسک و افزایش پوشش بیمه ای

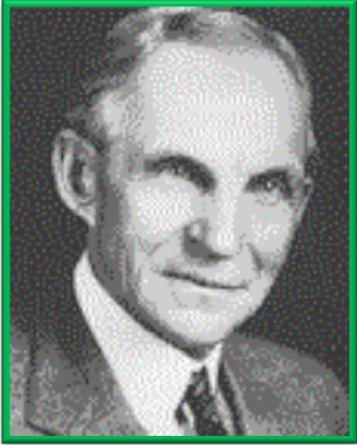
سازمان جهاد کشاورزی استانها

باهماهنگی معاونت برنامه ریزی و اقتصادی و معاونت های تخصصی

- ❑ ترویج و توسعه این روش در سطح استان
- ❑ استفاده از ظرفیت های استان برای توسعه بازار محصولات کشاورزی و تقویت پیوند بین تولیدکنندگان و بازارهای داخلی و بین المللی

باهم شدن یک شروع است،
باهم ماندن پیشرفت است، و
کار کردن با همدیگر موفقیت
است.

هنری فورد

با سپاس

پیوست‌ها

بازیگران اصلی زنجیره عرضه

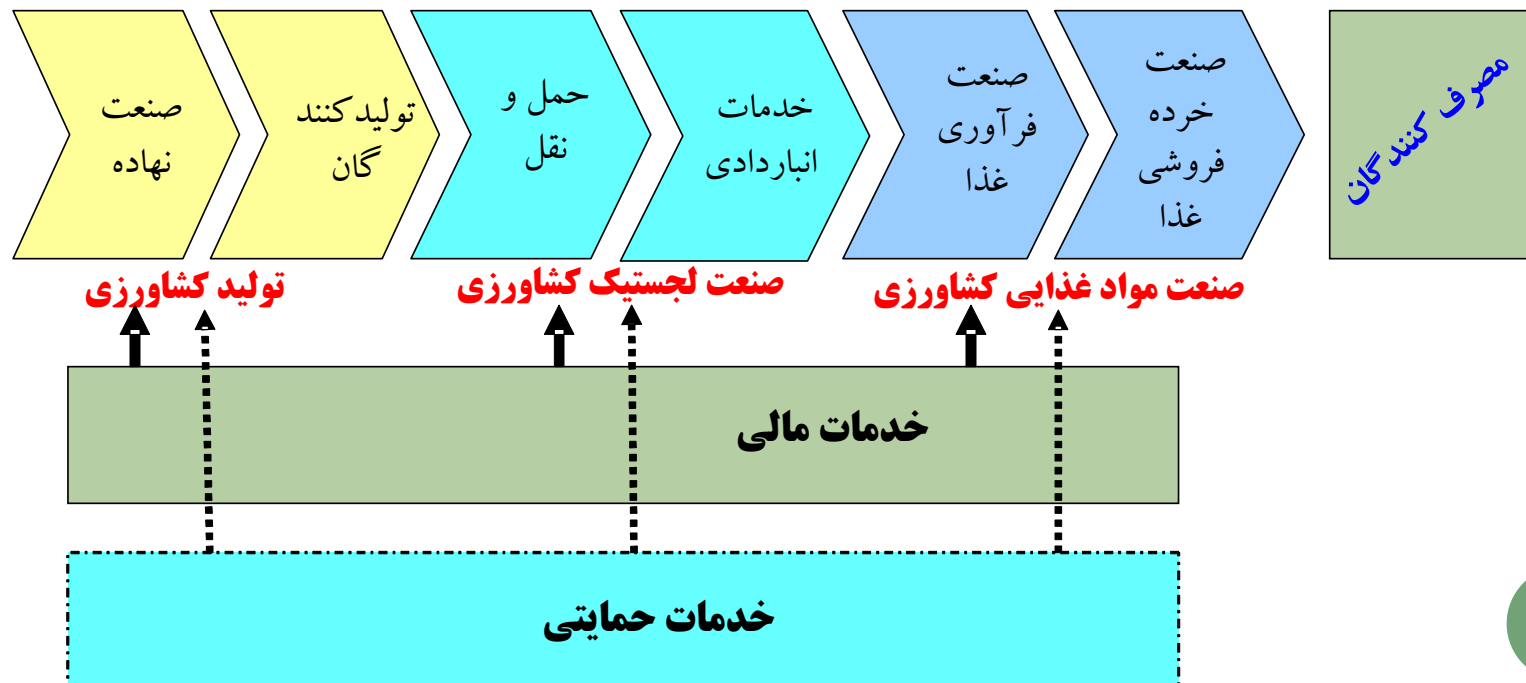
کشاورزی و صنایع وابسته به آن یک بخش بزرگ چند وجهی است که شامل کسب و کارها یا فعالیت هایی است که به اشکال زیر کار می کنند:

- ❑ عرضه کنندگان نهاده‌ها (برای مثال شرکت های کود و مواد شیمیایی و غیره)؛
- ❑ فراهم آورندگان خدمات و تسهیلات (مانند بانک ها، تحقیق و توسعه، مشاوران و غیره)؛
- ❑ تولید کنندگان؛
- ❑ تجار، دلالها و واسطه ها؛
- ❑ فرآوری کنندگان؛
- ❑ کارخانجات؛ و
- ❑ لجیستیک یا بخش تدارکات (شرکت های حمل و نقل و انبارداری).

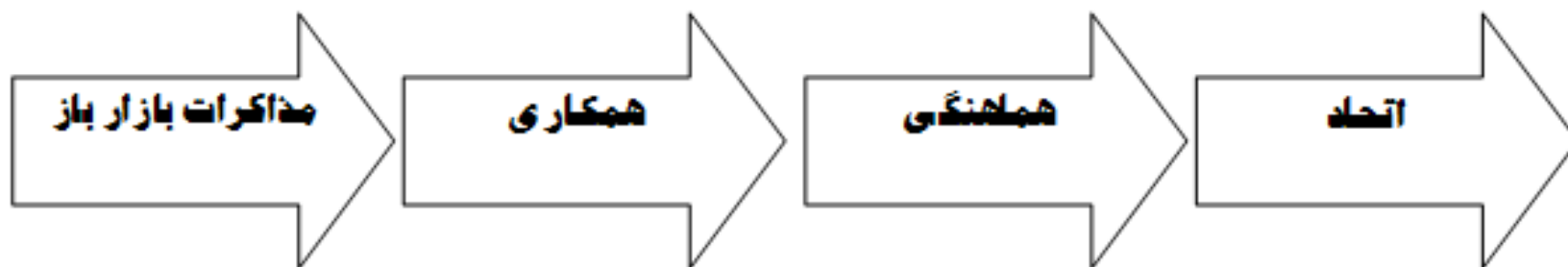

ذی نفعان زنجیره عرضه کشاورزی

محیط عملیاتی و اجرایی

انتقال از مذاکره بازار باز تا یکپارچگی زنجیره عرضه

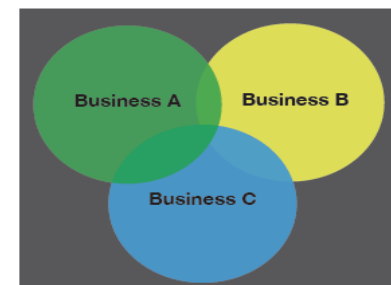
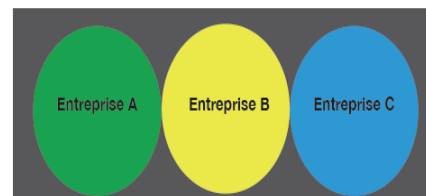
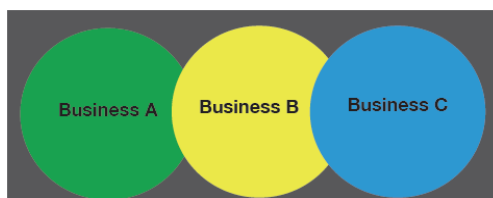

- یکپارچگی - پیوندهای اطلاعاتی - عرضه کنندگان کمتر - مباحث مبتنی بر قیمت

- قراردادهای بلندمدت

- برنامه ریزی مشترک

- تسهیم اطلاعات

بسترهای قانونی

قانون برنامه پنجساله ششم توسعه کشور

ماده ۳۱- دولت موظف است برای حصول اهداف بندهای ششم و هفتم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی در جهت تأمین امنیت غذایی و نیل به خودکفایی در محصولات اساسی زراعی، دامی و آبرزی به میزان نود و پنج درصد (۹۵٪) درپایان اجرای قانون برنامه و افزایش تولیدات کشاورزی به‌ویژه محصولات دارای مزیت صادراتی، رسیدن به تراز تجاری مثبت، تقویت و تکمیل زنجیره‌های تولید و توسعه صادرات و ارتقای بهره‌وری آب و خاک کشاورزی اقدامات زیر را جهت حصول به شاخص‌های کمی به شرح مندرج در جداول ذیل انجام دهد:

ر - تکمیل زنجیره تولید محصولات کشاورزی از طریق اعطای کمک‌های فنی - اعتباری به تشکلهای فراگیر کشاورزی و روستایی

ز - دولت مکلف است برای حصول شاخص‌های معین‌شده در جداول ذیل در جهت امنیت غذایی، سلامت و غنی‌سازی محصولات کشاورزی و توسعه صنایع کشاورزی در زنجیره‌های عرضه، اقدام کند.

ماده ۳۳- دولت مکلف است در اجرای بندهای سوم و ششم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و به‌منظور متنوع‌سازی ابزارهای حمایت از بخش کشاورزی، تأمین و تجهیز منابع، توسعه و امنیت سرمایه‌گذاری، افزایش صادرات محصولات کشاورزی و ارزش‌افزایی و تکمیل زنجیره ارزش محصولات کشاورزی اقدامات ذیل را به انجام برساند:

الف - ایجاد زمینه گسترش و تکمیل زنجیره‌های ارزش، صنایع تبدیلی، تکمیلی و نگهداری محصولات اساسی کشاورزی در قطبهای تولیدی، سردخانه و انبارهای فنی چندمنظوره